

LIBRIS

We know
books

ALTE LUCRĂRI SCRISE DE GUS RUSSO

*The Outfit: The Role of Chicago's Underworld in the
Shaping of Modern America*

*Supermob: How Sidney Korshak and His Criminal Associates
Became America's Hidden Power Brokers*

*Brothers in Arms: The Kennedys, the Castros, and the
Politics of Murder (alături de Stephen Molton)*

*Where Were You: America Remembers the JFK Assassination
(alături de Tom Brokaw și Harry Moses)*

ALTE LUCRĂRI SCRISE DE ERIC DEZENHALL

*Money Wanders Damage Control: Why Everything You Know
About Crisis Management*

*Is Wrong (alături de John Weber)
The Devil Himself*

*Glass Jaw: A Manifesto for Defending
Fragile Reputations in an
Age of Instant Scandal*

CEI MAI BUNI
INAMICI

POVESTEA ULTIMULUI
MARE SPION DIN RĂZBOIUL RECE

GUS RUSSO și
ERIC DEZENHALL

RAO Distribuție

Str. Bărgăului nr. 9 11, sector 1, București, România

www.raobooks.com

www.rao.ro

GUSS RUSSO și ERIC DEZENHALL

Best of Enemies: The Last Great Spy Story of the Cold War

Copyright © 2018 by Eric Dezenhall and Gus Russo

Publicat prin acord cu Folio Literary Management, LLC și Livia Stoia Agency

Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză

GRAAL SOFT

Cei mai buni inamici

© RAO Distribuție, 2020

Pentru versiunea în limba română

2021

ISBN 978-606-006-619-4

CUPRINS

Dramatis Personae	11
1. Spioni ucenici	23
2. Toate drumurile duc la Washington	38
3. Contactul	65
4. Muschetarii	83
5. IOC	108
6. Colaboraționistul	131
7. Încetul cu încetul, se prinde maimuța	151
8. Capturarea din Havana	167
9. Sașa	176
10. Un vechi inamic	187
11. O a doua reuniune	196
12. A deveni persoană publică	220
13. O cutie grea de caviar	229
14. затишье перед бурей (Liniștea dinaintea furtunii)	252
15. Nu mă cunoști	261
16. GULAGUL RENĂSCUT	276
17. Resetarea: butonul roșu	295
18. Jocuri de final	318
Mulțumiri	339
Bibliografie	343
Despre autori	347
Index	349

SVR (1991-prezent) – Serviciul de Informații Externe al Federației Ruse, SVR (Slujba Vneșnii Razvedki), este agenția de informații externe a Rusiei și succesorul primei direcții principale a KGB. Este însărcinat cu activități de informații și spionaj în afara Federației Ruse și cu negocierea unor acorduri antiteroriste și de partajare a informațiilor cu agențiile de informații străine. SVR este format din cel puțin opt direcții cunoscute: PR (informații politice); S (agenți ilegali de peste mări); X (informații științifice și tehnice); KR (contraspionaj extern); OT (suport operațional și tehnic); R (planificare și analiză operațională); I (serviciu informatic – informații și diseminare); și E (informații economice). Sediul central se află în districtul Iasenevo din Moscova.

— 1 —

SPIONI UCENICI

Recrutarea forțată nu funcționează aproape niciodată pentru că, dacă ai lua pe cineva împotriva voinței sale, s-ar înfuria.

- Jack „Cowboy” Platt, ofițer de caz CIA

27 august 2005¹, Great Falls, VA

O, nu, nu din nou, se gândi Cowboy. Închizând telefonul, ofițerul de caz CIA pensionat, în vârstă de șaiszeci și nouă de ani, Jack „Cowboy” Platt și-a amintit ceva ce F. Scott Fitzgerald scrisese despre „noaptea întunecată a sufletului” și acum știa exact ce înseamnă. Așezat în bârlogul său întunecat din Virginia de Nord, Platt privește o fotografie în care se văd el și personajul despre care fusese vorba în convorbire, „fratele său mai mic” rus și fostul om al KGB-ului, Ghenadi „Ghenia” Vasilenko. Amintirea înrămată provenea din timpul unei recente excursii de vânătoare în Valea Shenandoah. Cu siguranță, vremuri mai bune. Comunicarea din această seară a schimbat totul și l-a ispitit pe Jack să meargă într-un loc pe care nu îl vizitase de douăzeci și cinci de ani: ABC Liquor Store, chiar pe

¹ Cele mai multe date și locuri specifice (cum ar fi închisorile) la care se face referire în această carte se bazează pe amintirile personale ale lui Jack Platt și Ghenadi Vasilenko. Ofițerii CIA și agenții KGB nu au voie să distrugă dosarele și notele la pensionare; prin urmare, autorii au lucrat alături de coordonatorii cărții pentru a descrie datele relevante cât mai exact posibil.

drumul de la sediul CIA din McLean. Știpla îl putea ucide mai repede decât o făcuseră vreodată sovieticii.

Platt și-a privit mâna stângă, sfârtecată cândva de o grenadă care a funcționat defectuos în timpul stagiului său la pușcașii marini și s-a gândit, Iisuse Hristoase, probabil că Ghenadi mă blestema în timp ce îl torturau.

Gândul era de nesuportat, deoarece fusese vina lui Jack. Schema lui îi adusese la asta. Avertizat de fiul lui Ghenadi într-o convorbire telefonică din Rusia, Jack a citit apoi detaliile dezgustătoare pe internet. „Cel mai bun plan“ al său, care reușise în liniște să-l demaște pe unul dintre cei mai dăunători trădători din Statele Unite, a eșuat lamentabil: Ghenadi, cunoscut de colegii săi drept „Cowboy rus“, fusese luat pe sus și închis la Moscova pentru a doua oară. Și a fost vina lui Jack – din nou.

Într-o celulă sordidă a unei închisori din Moscova, confuz și îngrozit, Ghenadi, în vârstă de șaiszeci și trei de ani, își amintește și el de excursiile sale de vânatoare alături de Cowboy. Cu două zile mai devreme, în prima zi a sezonului de vânatoare în pădurile din jurul Moscovei, el fusese la cabana sa de la țară cu mama lui, iubita sa, Mașa, și copiii lor mici, a doua sa familie. În timp ce țara sărbătorea Zilele anuale ale Moscovei, Ghenadi se afla în curtea din față „jucându-se cu copiii“ când a văzut vreo zece Speșnaz îmbrăcați în negru care îi înconjurau proprietatea. Sunt pe cale să devin prima victimă a sezonului de vânatoare, se gândi Ghenadi. Când a vrut să dea mâna cu șeful lor, un cunoscut, comandourile s-au năpustit, bătându-l la picioare și rupându-i genunchiul în fața mamei isterice, a iubitei și a copiilor. „Dacă pășești un centimetru în orice direcție, te vom împușca în fața lor“, a mârâit un gardian. Apoi l-au tras în iad.

Iadul pentru Ghenadi a venit în multe reprize. Mai întâi a fost dus la secția de poliție locală, unde i s-a spus că la apartamentul său au fost găsiți explozivi ilegali. Toate reședințele familiei sale apropiate fuseseră răvășite. Trupele „găsiseră“ mai multe tipuri de explozivi în casele și mașinile lui Ghenadi. De fapt, dovezile fuseseră plantate

pentru a justifica arestarea. Ba chiar acoperiseră în secret mașina cu particule explozibile invizibile, astfel încât el să aibă reziduuri pe degete. Cireașa de pe tort, FSB a plantat explozivi din perioada celui de-al Doilea Război Mondial în garajul lui Ghenadi, astfel încât să-l poată acuza de terorism.

Găsindu-l la secția de poliție, fiul său cel mare, Ilia, în vârstă de treizeci și cinci de ani, i-a adus haine de schimb de acasă, dar singura geacă pe care Ghenadi o avea la deace² era cea pe care i-o dăduse cu ani de zile în urmă prietenul din FBI al lui Cowboy, Dion Rankin, una albastră însemnată cu FBI ACADEMY. Pur și simplu, perfect, se gândi Ghenadi. Ei deja sunt convinși că eu sunt cu americanii. Era atât de nerăbdător să-și scoată tricoul pătat de sânge, încât oricum și-a pus hanoracul FBI. „Să-i ia naiba“, a spus el, pronunțând injurătura preferată a lui Cowboy, pe care Ghenadi și-o însușise, în engleză, cu ani în urmă.

Când tâlharii FSB au intrat în cameră pentru a-l intimida cu bătăi continue, Ghenadi știa că nu era vorba despre praf vechi de pușcă sau cutii cu gloanțe de vânatoare. Era vorba de răzbunare. Zguduit, a început să vomite și să sângereze pe hanoracul FBI. Revenindu-și și pierzându-și conștiința, întins într-o baltă din propriul sânge, și-a dat seama că astăzi era ziua fiicei sale Iulia.

Presupunând că acum captivul lor era suficient de flexibil pentru a recunoaște, torționarii au ajuns la adevăratul motiv al brutalității: au vrut ca Ghenadi să mărturisească faptul că a ajutat SUA să dibuiască un trădător american cu patru ani înainte – poate cel mai valoros agent dublu al rușilor dintotdeauna. Birocrația rusă își socotea daunele provocate de expunerea agentului și nu putea permite să scape nevătămați cei despre care credeau că ar fi facilitat arestarea spionului câștigat cu greu. Trebuia să trimită un mesaj, iar Ghenadi era acel mesaj.

Bătăile și tortura mentală erau nesfârșite. În timpul acesta, poliția și mai târziu FSB au avut o întrebare: „Cum te-a transformat iubitul tău american în trădător?“ Și răspunsul a fost întotdeauna același.

² Dacea, în lb. rusă, în orig., este un fel de casă de vacanță. (n.red.)

„Yebat' sebya! Ya ne predatel!” a țipat Ghenadi. Du-te-n mă-ta!
Nu sunt un trădător!

Martie 1979, Washington, DC

*Când ești scufundat până la gât printre aligatori, e foarte greu să-ți
amintești că obiectivul inițial a fost asanarea mlaștinii.*

- O notă de pe biroul lui Cowboy Jack Platt, la sediul central al CIA

Jack își amintea că a fugit pe Capital Beltway din Washington, într-o furie ca stârnită de beție, pentru a întâlni „ținta” pentru prima dată la un joc Harlem Globetrotters, după ce probabil rezolvase deja cele douăsprezece-paisprezece beri tipice pentru o zi. Corespunzător, gândise el, pentru că acest posibil recrut pe care urma să-l întâlnească era un rus petrecăreț și cea mai bună pistă dobândită de CIA de multă vreme.

Ghenadi Vasilenko, în vârstă de treizeci și șapte de ani, era noul om KGB din oraș, ginerele unuia dintre părinții bombei cu hidrogen sovietice, Vladimir Goncareov, iar jocul acestor zile era în totalitate despre războiul nuclear: să îl previi în cel mai bun caz, să-l începi primul, dacă ar fi fost necesar, și să găsești modalități de supraviețuire după ce s-ar fi sfârșit. Ambele părți au crezut că se va declanșa, mai ales când agenții sovietici au fost puși să circule noaptea în jurul Washingtonului, pentru a vedea dacă și când se aprind lumini în exces la Casa Albă și Pentagon, lucru care, în teorie, trăda o intensificare a activității și ar fi putut indica un atac iminent. Misiunea lui Jack – descrierea reală a postului său la CIA – consta în a „întoarce” agenții sovietici aflați în SUA, pentru a-i determina să-și trădeze țara, oferind informații spionajului militar și politic american, mai ales în legătură cu secretele nucleare. Jack primise această misiune de aproximativ un an și nu deturnase pe nimeni.

„În aproape șazeci și cinci la sută din cazuri, motivația principală [de a deturna pe cineva] a fost răzbunarea”, reflecta Jack la retragerea din activitate. Concluzia sa a fost extrasă dintr-un studiu pentru Agenție, efectuat pe cincizeci de trădători. „Răzbunarea pentru o adevărată greșeală sau doar pentru o percepție prezentă în mintea sa, conform căreia sistemul respectiv îi făcuse ceva teribil și «îi voi face să plătească».” Alte metode, desigur, includeau consacratul șantaj, orientat către punctele slabe ale unei ținte, cele mai utile fiind sexul, jocurile de noroc și băutura. Cu toate acestea, în cei treizeci de ani de existență a CIA, americanii nu au avut aproape niciun succes în racolarea agenților KGB din Washington, în ciuda faptului că aveau multe de oferit. Sovieticii s-au confruntat cu o frustrare similară. Fostul agent KGB Iuri Șveț a estimat că la fiecare două mii de încercări, doar una avea succes.

„Eșecul este regula”, a spus Jack, iar lipsurile legate de numărul de recruți au fost compensate prin calitatea muncii lui, pe tot parcursul carierei sale. „Niciuna dintre persoanele pe care le-am recrutat nu a fost prinsă vreodată.” Jack nu a recurs niciodată la metoda șantajului; nu era stilul lui. „Recrutarea forțată nu funcționează aproape niciodată pentru că, dacă ai lua pe cineva împotriva voinței sale, acesta s-ar înfuria. Trebuie să îi rerecruți de fiecare dată. În plus, cu o recrutare forțată, există șanse mari ca ținta să se întoarcă la șeful său și să-i spună ce s-a întâmplat.” (Cu toate acestea, Jack și echipa sa de recrutare a CIA întocmiseră deja o listă generică de vulnerabilități, folosind acronimul MECMAFO: Money hungry, Ego, Criminal Acts, Midlife crisis, Addiction, Family trouble, Outcast loners.³)

Cele câteva operațiuni notorii de șantaj care au reușit, de fapt, au fost amplificate în folclorul spionajului, a explicat Jack. „Toată lumea cunoaște povestea ofițerului britanic de servicii externe căruia îi plăceau băieții”, referindu-se la acel clișeu conform căruia cel mai

³ Foame de bani, ego, infracțiuni, criza vârstei de mijloc, dependențe, probleme familiale, izolarea. (n.tr.)

eficient spionaj se bazează pe șantaj. „Bine, în regulă. Țasta e un caz în care KGB a ajuns la cineva așa, dar toată lumea transformă în exemplu acel caz! Nu reprezintă o regulă.“ Jack a adăugat că folosirea violenței pentru a racola o țintă este doar o speculație. „În douăzeci și șase de ani în CIA, nu am purtat niciodată o armă.“

Originar din San Antonio, Texas, John „Jack“ Cheney Platt al III-lea s-a născut pe 18 februarie 1936, la spitalul Nix. Jack a moștenit nu doar devotamentul familiei sale față de serviciul militar, ci și gena lor pentru alcoolism, experimentând frecvente pierderi de memorie până la o perioadă de succes de reabilitare petrecută pe vremea când el avea cam patruzeci de ani. „Bunicul meu era alcoolic, tatăl meu era alcoolic, fratele său la fel, iar mama mea a avut trei crize nervoase, își amintea Jack. Beau cocktailuri în fiecare seară, înainte de cină. Sora mea Polly și cu mine beam pe furiș în bucătărie când eram mici. Ea a murit fiind alcoolică. Eu nu am avut nicio șansă. Eram un dependent de bere. Un tip de cel puțin douăsprezece sticle pe zi.“

Singura soră a lui Jack, cu trei ani mai mică, Mary Marr „Polly“ Platt, a crescut până a devenit regizor artistic și director de producție, fiind nominalizată la Oscar. Căsătorită o vreme cu regizorul Peter Bogdanovich, ea a devenit și prima femeie înscrisă în Art Directors Guild.⁴ În ciuda divergențelor de opțiuni politice – Jack, un conservator arțăgos din Texas, și Polly, o liberală din mediul artistic –, frații se adorau și erau cei mai buni prieteni. Relația lor amintea de aceea dintre personajele din *Să ucizi o pasăre*

⁴ Printre acestea se află *The Last Picture Show*, *Paper Moon*, *What's Up, Doc?*, *The Bad News Bears* și *Terms of Endearment* (în calitate de designer de producție); *Pretty Baby* (în calitate de scenarist); și *Broadcast News*, *The War of the Roses* și *Bottle Rocket* (în calitate de producător). Filmul *Irreconcilable Differences*, din 1984, se bazează pe povestea căsătoriei lui Polly cu Bogdanovich în anii '60. (n.a.)

cântătoare, Scout și fratele ei, Jem, fiecare copil protejându-l pe celălalt de prădătorii din vecinătate. În memoriile sale nepublicate, Polly rememora întâmplarea când ea a zdrobit cu o lopată tibia unui băiat din cartier atunci când acesta l-a prins pe Jack nepregătit într-o luptă de stradă. Chiar și atunci când deveniseră părinți și bunici, erau cunoscuți pentru că reconstituiau interpretări creative ale copilăriei lor, dându-se în spectacol. Fiica lui Jack, Leigh, povestește cum mergeau la restaurante și începeau să se plângă ca niște copii mici, bătând cu tacâmurile: „Neeee eeee foaaaaameee!“

Legătura dintre frați avea și o latură mai întunecată. Copiii lui Polly și Jack își amintesc cum urmăreau îngroziți când cei doi se distrau până nu mai știau de ei, în timp ce beau împreună la Paris. „Au căzut într-un gard viu de trandafiri și au ieșit de acolo sângerând abundent, povestea fiica lui Polly, Antonia Bogdanovich. Sângerarea nu i-a făcut decât să hohotească și mai tare.“

Părinții lor erau John Cheney Platt al II-lea, din New York, ofițer al armatei, și Vivian Hildreth Marr, din Newburyport, Massachusetts. În timpul Primului Război Mondial, Platt senior și-a părăsit studiile universitare la MIT, unde fusese boxer campion și un student strălucit, pentru a se înrola în armată. La începutul stagiului său militar, Platt senior a fost trimis în Mexic, unde l-a cunoscut pe José Doroteo Arango Arámbula, alias Pancho Villa. În următoarele trei decenii, colonelul Platt și familia sa au fost detașați în locuri precum New Jersey, California, Illinois și Texas, pe măsură ce Platt și-a câștigat reputația unui notabil judecător al Curtții Marțiale. După cel de-al Doilea Război Mondial, Platt a fost trimis la Bremerhaven, Germania, în timpul ocupației, unde a fost responsabil pentru două mii de prizonieri germani, mulți dintre ei aparținând corpului expediționar condus de Erwin Rommel, Afrika Korps. S-a întors în Germania pentru încă o perioadă, din 1949 până în 1951, timp în care a fost judecător în procesele de la Dachau. A fost, de asemenea, judecător în celebrul proces despre bijuteriile

coroanei Hesse, în care un colonel american a furat obiecte evaluate la 2,5 milioane de dolari (30 de milioane de dolari, astăzi).

Tânărul Jack era conștient de serviciul tatălui său și de ceea ce, pentru Jack, a fost o nobilă luptă pentru dreptate împotriva unui inamic monstruos. Uneori au existat, într-adevăr, bătălii între bine și rău și nu exista nicio îndoială în mintea lui Jack că munca tatălui său – și a Statelor Unite – pentru a doborî tirania era o astfel de bătălie.

„Chiar am crezut vorbele președintelui Kennedy când a afirmat: «Nu întrebați ce poate face țara voastră pentru voi», a explicat Jack, adăugând că și experiențele sale timpurii din străinătate l-au afectat profund. Sunt un patriot mândru, nereformat, care știe că este un privilegiu să fii cetățean american.“

Vivian Platt a suferit de boli mintale acute cea mai mare parte din viață și a petrecut timp îndelungat în instituții de sănătate mintală, având prima criză nervoasă când familia era în Germania. „Polly și-a judecat dur mama și i-a reproșat că este slabă“, potrivit unui articol din *Premiere*. „Îmi dau seama acum, declarase Polly acestei reviste, că poate mama mea nu își realizase propria promisiune, nu-și folosisese propriile daruri – și trăia într-o lume în care nici măcar nu era luată în considerare.“ Polly a descris viața alături de mama ei ca fiind sfâșietoare; copiii Platt nu știau niciodată când va izbucni mama lor și va începe să-l tortureze pe tatăl lor pentru un lucru absolut banal, cum ar fi fost modul în care a tăiat friptură de vită. Mai mult decât atât, potrivit fiicei lui Polly, Sashy Bogdanovich, Vivian s-a aruncat de bunăvoie cu mașina de pe un pod – micuța Polly fiind cu ea. Nu numai o tentativă probabilă de sinucidere, ci și una care dovedea o lipsă totală de grijă față de propriul copil. Copiii celor doi părinți alcoolici, sălbatici și instabili vor deveni cunoscuți pentru permanentul lor efort de a controla toate variabilele posibile într-o lume pe care vor ajunge să o vadă ca fiind una capricioasă și trădătoare. Cu tatăl lor, Platt senior, murind de ciroză și emfizem și cu Vivian având parte de o moarte grotescă

din cauza alcoolismului, Jack și Polly primiseră o doză dublă de șoc și au trebuit să se lupte cu efectele posttraumatice pe tot parcursul vieții lor.

Polly avea amintiri vii despre Germania postbelică, un loc plin de ruinele fumegânde ale conflictului. Tânărul Jack și Polly au fost duși de tatăl lor într-un tur al lagărului de concentrare de la Dachau, „astfel încât nu am uitat niciodată ce s-a întâmplat acolo“, a spus Jack. Văzând astfel de peisaje, Polly a spus: „Am început să îmi imaginez că am niște puteri incredibile, că aș putea reconstrui toate clădirile distruse“. Atât Jack, cât și Polly, în viitoarele lor cariere, au fost cunoscuți ca fiind plini de grijă, niște oameni cărora le păsa de colegii lor. „Există o tradiție în familia Platt pentru aducerea răniiților acasă“, spunea Jack. Platt senior a trăit suficient de mult timp pentru a vedea pantofii lui Neil Armstrong pășind pe lună în 1969, în calitate de primul pământean care a făcut acest lucru – un obiectiv declarat –, și a murit la scurt timp după aceea în casa de oaspeți a lui Polly din California, deoarece ea făcuse cândva o promisiune de a nu-l plasa niciodată într-un centru de îngrijire asistată.

La începutul anilor '50, familia Platt s-a mutat la Hingham, Massachusetts, unde tatăl lui Jack, cunoscut pentru problema sa cu băutura, lucra pentru orașul Boston în calitate de consultant în cadrul personalului de apărare civilă, făcând planuri de urgență pentru tratarea în urma impactului unui atac nuclear de la prima lovitură. Jack a studiat la Academia Phillips din Andover în 1953 și apoi cu bursă completă la Colegiul Williams (în Williamstown), alma mater pentru mai mulți veterani din CIA, incluzându-l pe directorul de mai târziu, Richard Helms. În anii '50 și '60, Williams era încă o

JOHN CHENEY PLATT, III
Home Address: 4 Home Meadows
Lanc., Arlington, Massachusetts.
Fraternity: Phi Gamma Delta.
Honor Secretary: Major: Honor.
Prepared at Phillips Andover
Academy, Dean's List.

Jack, în anuarul Colegiului
Williams din 1958
(prin amabilitatea lui Carl Vogt)

școală de tip „Little Ivy”⁵ pentru băieți, clasată în mod constant printre primele cinci colegii din țară.

Nouăzeci la sută din studenți jurau credință unei frății, sistem care a fost abolit la sfârșitul anilor '60. În Massachusetts, alcoolul era legal de la vârsta de douăzeci și unu de ani, de aceea excursiile de weekend către statele din apropierea orașelor New York și Vermont, unde se permitea consumul de băutură de la optsprezece ani, erau frecvente, iar Jack era adesea omul cu inițiativa. Când nu căutau bere, căutau fete, Jack fiind cel care conducea „expedițiile” la colegiile Bennington și Sarah Lawrence.

În același timp, Jack a început să-și creeze cea personalitate de cowboy. Era un student care, potrivit unui prieten, „putea bea mai mult decât oricare dintre noi”. Colegul său de clasă David Grossman descria școala ca având 250 de elevi în fiecare generație, dar Jack, fără îndoială, s-a remarcat din rândul tuturor. S-a specializat în istorie, optând pentru studiile rusești, și a făcut parte constant din lista decanului. „Nici măcar nu-l cunoșteam, dar știam de el, spunea Grossman. Jack era bine cunoscut, un călăreț rezistent și un tip dur. În același timp însă, toată lumea părea să-l placă.” Colegul de clasă Joe Albright îl numește „sălbaticul din școală”. Albright își amintește o „poveste despre Jack” tipică: în timpul unei petreceri, Jack Platt, în stare de ebrietate, și-a dus motocicletă în clădirea frăției din care făcea parte, celebra Phi Gamma Delta, pe scări până la etajul al doilea, cu siguranță pentru a lua un alt bax de șase [beri]. Colegii de clasă au început să îl numească „Cowboy” pe băiatul originar din San Antonio.

Președintele Phi Gamma Delta și prietenul de-o viață al lui Jack, Carl Vogt (care a devenit mai târziu președintele Colegiului Williams), își amintește de Jack ca fiind arhitectul anonim al unora dintre cele mai mari farse din istoria lui Williams, operațiuni sub acoperire care preziceau cariera lui de la CIA, de maestru al evitării

⁵ Acestea reprezintă un grup neoficial de colegii private din nord-estul Statelor Unite, foarte competitive, unde se studiază, în general, artele. (n.red.)

supravegherii – doar Carl și un alt prieten au știut vreodată cine se afla în spatele tuturor glumelor. La acea vreme, elevilor li se permiteau doar trei absențe nemotivate la curs, iar școala ținea prețioasa „listă fatidică” într-un caiet păstrat într-o cameră securizată din clădirea administrației Hopkins Hall. Potrivit lui Carl, Jack a obținut planurile pentru sistemul subteran de conducte de abur, care circula între clădirile campusului, și, într-o noapte târziu, a reușit să se strecoare pe lângă conductă și să traverseze până în Hopkins Hall, unde a ieșit cu lista absențelor pentru toți cei o mie de studenți. Jack a dus apoi caietul la barul său preferat din New York, unde, în parcare, a ars paginile.

Apoi a venit vremea în care clopotnița cu șapte etaje a emblematicei Biserici Congregaționale din centrul orașului a fost vandalizată. O persoană misterioasă (Jack Platt) urcase până la ceasul mare de pe clopotniță și eliminase toate numerele mari de aur, cu excepția cifrelor 6 și 9. Sau momentul în care un camion de pompieri de epocă, din 1925, din Bennington, a fost împins în jos pe strada 7, din spate, de mașina cuiva (a lui Jack) până la casa frăției Phi Gamma Delta, la peste treisprezece kilometri distanță. FBI, chemat din cauza naturii interstatale a infracțiunii, nu s-a amuzat deloc. Jack, pe atunci minor, a primit o amendă de treizeci și cinci de dolari de la autoritățile locale. A fost una dintre puținele fărâdelegi în care Jack a fost identificat.

Deși Jack avea un neastâmpărat simț al umorului, era atât de relaxat încât l-au poreclit „Stânca”. Era recunoscut ca fiind cel mai deștept tip din clasă; lua notițe minuțioase – și ilustrate –, pe care le împrumuta amicilor săi norocoși. Și era generos nu numai cu notițele sale, ci și cu empatia: în calitate de conducător al frăției, a susținut demersul lui Carl de a deschide porțile studenților de culoare.

În timp ce era la Williams, Jack a studiat cu Robert G. Waite, un profesor inovator care a avut o mare influență asupra lui Jack și a colegilor săi de clasă. Waite, un istoric al psihologiei specializat în